

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/26/2014
Identifikačné číslo spisu:	8012200796
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8012200796.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W.. XX. J.. XXX/XX, XXX XX N. Y., občan Slovenskej republiky, zast.: JUDr. Martou Konkoľovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Jarmočná č. 79, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava (pôv. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. mája 2014 č. k. 3S/85/2012-37, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. mája 2014 č. k. 3S/85/2012-37 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle článku VII. zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01. januára 2013 zmenil text ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov tak, že za prvú vetu boli vložené nasledujúce nové vety:

„Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec.“

Následne bolo na Najvyšší súd doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zrušení rozpočtových organizácií č. p. SLV-PS-1120/2012, ktoré podpísal Podpredseda vlády a minister vnútra SR dňa 12.12.2012. Medzi uvedenými krajskými riaditeľstvami policajného zboru bol uvedený aj

žalovaný. S odkazom na ustanovenie § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa ďalej v rozhodnutí konštatovalo, že práva a povinnosti, t. j. aj procesného charakteru, zrušených rozpočtových organizácií prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. S prihliadnutím na hore citované ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 171/1993 Z. z. a to, že Najvyšší súd nemá vedomosť, že by bol minister v tomto zmysle takto rozhodol, tak na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd preukázané, že do procesného postavenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Preto bude s týmto procesným nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho procesného nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

2. Rozhodnutím č. p.: KRP-P-123-005/KDI-BCP-2012 z 11.09.2012 o odvolaní (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - vid' č. 1. 12) žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Starej Ľubovni č. p.: ORP-P-54/ODI2-SL-2012 z 09.05.2012 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňový orgán“ alebo „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že vo výrokovej časti rozhodnutia časť textu „...Týmto svojim konaním porušil § 66 ods. 2 písm. a, § 66 ods. 2 písm. d, § 66 ods. 2 písm. h, zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov...“ vypúšťa a nahrádza textom „...Týmto svojim konaním porušil § 66 ods. 2 písm. a, § 66 ods. 2 písm. d zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov...“. V ďalšej časti odvolanie žalovaný zamietol a rozhodnutie potvrdil.

3. Pri svojom rozhodnutí žalovaný vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca dňa 01.03.2012 v čase okolo 12.05 hod. ako účastník dopravnej nehody v obci Hniezdne neohlásil dopravnú nehodu policajtovi, nezotrval na mieste dopravnej nehody (pri predbiehaní iného vozidla došlo k poškodeniu spätných zrkadiel obidvoch vozidiel) do príchodu policajta a nepreukázal svoju totožnosť inému účastníkovi dopravnej nehody a z miesta odišiel.

Prvostupňový orgán kvalifikoval konanie žalobcu ako porušenie ustanovenia § 66 ods. 2 písm. a), § 66 ods. 2 písm. d) a § 66 ods. 2 písm. h) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 8/2009 Z. z.“) a tým sa mal dopustiť priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. b) a j) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 372/1990 Zb.“). Na uvedenom základe prvostupňový orgán podľa § 22 ods. 2 písm. a) zák. č. 372/1990 Zb. uložil žalobcovi pokutu vo výške 300 € a zákaz činnosti viezť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov s povinnosťou uhradiť trovy konania.

Podľa § 66 ods. 2 písm. a), d) a h) zák. č. 8/2009 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec účastník dopravnej nehody je povinný

a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi,

d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody,

h) preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody.

4. Žalovaný na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca porušil ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 315/1996 Z. z.“), čím bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zák. č. 372/1990 Zb.

5. V podanom administratívnom odvolaní žalobca tvrdil, že dňa 01.03.2012 viedol motorové vozidlo taxislužby U. U. (ďalej na účely rozsudku len „vozidlo žalobcu“) po hlavnej ceste smerom do Starej

Lubovne, keď z vedľajšej cesty vyšlo motorové vozidlo továrenskej značky U. U., evidenčné číslo: N. (ďalej na účely rozsudku len „poškodené vozidlo“) vedené vodičkou, ktorá mu nedala prednosť. Toto vozidlo sa pohybovalo pomaly a preto ho začal predbiehať, ale to prešlo do ľavého jazdného pruhu, čím došlo k slabému kontaktu vozidiel spätnými zrkadlami a časťou karosérie (ďalej na účely rozsudku tiež „predmetná dopravná udalosť“). Po zaradení pred vozidlo dal vodičke svetelné znamenie, aby ho nasledovala do obce Hniezdne, kde zastavili. Vodičku poznal ako zubnú lekárku pani S.. E. (ďalej na účely rozsudku len „poškodená“) a ona poznala jeho, pretože ho oslovovala priezviskom.

Dohodli sa, že príde za ňou do ambulancie na druhý deň ráno a tam napíše hlásenie o škode pri poistnej udalosti a vinu zoberie na seba ten, kto má menšiu škodu. S dohodou poškodená mala súhlasiť aj preto, že ju v ambulancii čakali pacienti, a jemu to vyhovovalo, lebo ho pred nemocnicou čakal klient - pacient o barlách a nechcel, aby meškal, lebo mu o 13.00 hod. končila služba. Z toho je zrejmé, že z miesta nehody neušiel a taktiež sa nechcel zbaviť zodpovednosti, pokiaľ by bolo reálne a pravdivo zhodnotené policajným orgánom, že zapríčinil dopravnú nehodu.

6. Žalovaný napadnuté rozhodnutie zmenil z dôvodu, že nebola splnená podmienka pre kvalifikovanie konania žalobcu ako porušenie § 66 ods. 2 písm. h) zák. č. 8/2009 Z. z., lebo účastníci dopravnej nehody sa navzájom poznali a z toho dôvodu nežiadali o preukázanie svojej totožnosti. Žalovaný pri rozhodovaní vychádzal z obsahu spisu, t. j. nielen z jednotlivých správ o výsledku objasňovania priestupku, či záznamov a zápisníc o podaní vysvetlenia, ale aj z podanej informácie pána F.. Z. K. - znalca z odboru cestnej dopravy.

7. Poškodená sa v deň dopravnej nehody dňa 01.03.2012 dostavila na policajný útvar s vysvetlením, že dnes o 12.00 hod. viedla poškodené vozidlo smerom do Starej Lubovne. Keď bola na hlavnej ceste 1/77 zrazu zacítila silný náraz a všimla si, že vedľa jej vozidla predchádzajúce vozidlo narazilo do jej bočnej časti a zlomilo jej vonkajšie spätné zrkadlo. Okamžite svoje poškodené vozidlo zastavila, ale vozidlo žalobcu, ktoré do nej narazilo, pokračovalo v jazde. Po zistení, že jej vozidlo je pojazdné, sa pokúsila vozidlo žalobcu dosiahnuť.

Pred obcou Hniezdne ho zbadala a trúbením a blikaním sa pokúšala žalobcu zastaviť. Žalobca zastavil až na parkovisku pred obchodom Jednota, a na jej rozčúlené otázky jej odpovedal, že ona narazila do neho. Uviedla mu, že ak sa nevedia dohodnúť na tom, kto je vinný, vrátia sa na miesto a zavolajú na políciu. Nato jej žalobca uviedol, že nech si volá, kývol rukou, nasadol do svojho vozidla a odišiel. Žalobcu z videnia poznala a vie, že pracuje ako taxikár. Následne sadla do svojho vozidla a odišla do mesta Stará Ľubovňa, kde na polícii vec osobne oznámila.

8. Ďalej žalovaný doplnil spisový materiál o podanie informácie F.. Z. K. - znalcom z odboru cestnej dopravy.

9. Na základe týchto skutočností žalovaný ako odvolací orgán dospel jednoznačne k záveru, že vykonané dôkazy a vykonané dokazovanie postačujú na to, aby bolo žalobcovi spoľahlivo preukázané spáchanie predmetného priestupku.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

10. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu z 12.11.2012 na Krajský súd v Prešove.

11. Žalobca žalobu založil na argumentácii nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a nesprávneho právneho posúdenia veci. Zopakoval svoje skutkové tvrdenia o priebehu dopravnej nehody medzi svojim vozidlom a poškodeným vozidlom, ako aj o priebehu stretnutia s poškodenou pred budovou COOP v Hniezdnom a dosiahnutej dohode, ako sa bude podľa jeho mienky uvedená dopravná situácia na vozidlách ďalej riešiť.

Ďalej zdôraznil, že dňa 23.03.2012 mu bolo doručené oznámenie o spôsobe ukončenia objasňovania priestupku, ktorým bola vec odložená z dôvodu, že ani jeden z vodičov sa k zavineniu nepriznal a niet

ani svedkov, ktorí by prispeli k objasneniu nehody. Napriek tomu poškodená už dňa 07.03.2012 nahlásila do svojej poisťovne údaje, kde za vinníka označila žalobcu.

12. Na základe výpovede poškodenej žalobca uviedol, že bol prvostupňovým orgánom obvinený z priestupku podľa § 66 ods. 2 písm. a), d) a h) zák. č. 8/2009 Z. z. Hoci jeho právna zástupkyňa žiadala vykonanie konfrontácie medzi účastníkmi dopravnej nehody, tak tento dôkaz nebol žalovaným vykonaný.

Tiež s poukazom na to, že budova Jednoty COOP v Hniezdnom je k budove polície vzdialená maximálne 5 km, čo zodpovedá trvaniu jazdy maximálne 10 minút, avšak poškodená dopravnú nehodu na polícii ohlásila až po jednej a pol hodine, nesúhlasil s tvrdením poškodenej, že išla nahlásiť na políciu dopravnú nehodu.

13. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 19.12.2012 zotrval na skutkovej a právnej argumentácii uvedenej v preskúmanom rozhodnutí a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a nepriznať žalobcovi právo na náhradu trov konania.

B)

14. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a jednohlasne dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, lebo zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

15. Krajský súd predovšetkým zdôraznil, že predmetom jeho súdneho prieskumu je prvostupňové rozhodnutie v časti zmenené žalovaným tak, že uznal žalobcu podľa § 22 ods. 1 písm. b) a j) zák. č. 372/1990 Zb. vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, lebo porušil § 66 ods. 2 písm. a), a d) zákona č. 8/2009 Z. z. vyššie opísaným skutkom.

Preto sa v svojom prieskume s odkazom na ustanovenia § 22 ods. 1 písm. b) a j), § 22 ods. 2 písm. a), § 51 a § 58 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb., § 64 ods. 1 až 3, § 66 ods. 2 a 6, § 32 ods. 1, § 46 a § 76 ods. 1 Správneho poriadku sústredil na to, či bol dostatočne zistený skutkový stav o tom, že sa s poškodenou dohodli na tom, že udalosť zo dňa 01.03.2012, pri ktorej vznikla škoda, vyriešia na druhý deň v jej ambulancii spísaním hlásenia o škode pri poisťnej udalosti, a teda mal za, že sa jedná o škodovú udalosť.

16. Za týmto účelom krajský súd preskúmal obsah administratívneho spisu a zdôraznil, že zák. č. 8/2009 Z. z. rozlišuje medzi dopravnou nehodou a škodovou udalosťou. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce, lebo správny orgán vydal preskúmané rozhodnutie len na základe tvrdenia a vyjadrenia poškodenej. Navyše záznam o odložení veci z 22.03.2012 krajskému súdu potvrdil, že nebolo možné jednoznačne preukázať zavinenie žalobcu alebo poškodenej, pretože ani jeden z týchto vodičov sa k zavineniu nepriznal a z miesta dopravnej nehody nebolo zrejmé, kto ju zaviniť, čo podľa krajského súdu potvrdil aj znalec F.. Z. K..

Vzhľadom na túto skutočnosť krajský súd vyslovil názor, že prvostupňový orgán za účelom čo najpresnejšieho zistenia skutkového stavu už dňa 09.05.2012 na ústnom pojednávaní mohol vykonať konfrontáciu žalobcu a poškodenej a zistiť tak podrobný skutkový stav. Nakoľko tak správne orgány nevykonali, tak rozhodli predčasne, na základe neúplnej a nepresne zisteného skutkového stavu.

III.

Odvolanie žalovaného/stanoviská

A)

17. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 25.06.2014 (č. l. 43) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný uviedol ako odvolací dôvod, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.).

18. Následne odvolací súd sumarizuje odvolacie námietky žalovaného:

- predmetnú dopravnú udalosť medzi žalobcom a poškodenou je v zmysle zákona nutné právne kvalifikovať ako dopravnú nehodu (najmä neposkytnutie údajov o poistení vozidla, vyplniť a podpísať príslušné tlačivo a iné),
- nielen poškodená ale aj žalobca mal príležitosť sa k predmetnej dopravnej udalosti vyjadriť,
- závery znalca, hoci potvrdili obtiažnosť určenia zavinenia konkrétneho účastníka tejto dopravnej udalosti, ale že k nej došlo, to je nepopierateľné,
- na ústnom pojednávaní dňa 09.05.2012 sa žalobca správal pasívne a k veci sa nevyjadril; žalovaný zotrval na názore o neefektívnosti konfrontácie,
- k tvrdeniu žalobcu, že z miesta dopravnej udalosti neušiel a nechcel sa zbaviť zodpovednosti, žalovaný poukázal na časový odstup od dopravnej udalosti ako aj na obsah vysvetlenia z 01.03.2014 podaného žalobcom.

Súčasne žalovaný namietal výšku trov právneho zastúpenia v časti priznania úkonu - cestovné a strata času.

19. V súvislosti s uvedeným žalobca citoval časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, podľa ktorého premiestnenie takéhoto zhluku úlomkov kopaním je z technického hľadiska vylúčené, a súčasne poukázal na to, že pri konfrontácii medzi ním a znalcom, znalec na položené otázky nevedel odpovedať.

20. Záverom žalovaný požadoval zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie veci krajskému súdu, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietal.

B)

21. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 11.08.2014 (č. l. 47) vyplýva, že žalobca požaduje, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil ako vecne a právne správny, zotrval na tvrdení, že žalovaný nevychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci, poškodená tiež odišla z miesta dopravnej udalosti a nezotrvala na tomto mieste až do príchodu polície, pôvodne samotný policajný orgán ukončil objasňovanie priestupku tak, že nie je možné určiť, kto dopravnú nehodu zavinil a vec o priestupku odložil.

22. Záverom žalobca požadoval potvrdiť rozsudok krajského súdu s priznaním náhrady trov konania vyčíslenej na sumu 69,91€.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti uloženej sankcie vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát vzhľadom na charakter napadnutého rozhodnutia nepovažoval za potrebný) a po verejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie je vo výroku vecne správne, a preto rozsudok krajského súdu postupom podľa § 220 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 zmenil tak, že žalobu podľa 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

27. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t. j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*) v medziach čl. 13 Dohovoru o

ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t. j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

28. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o zrušení napadnutého rozhodnutia, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 O.s.p.), a v takto vymedzenom rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených opravným prostriedkom /žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

29. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či žalobca svojím konaním naplnil skutkovú podstatu priestupku, ktorý je mu kladený za vinu.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

30. Žalovaný svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkou nedostatočného zistenia skutkového stavu, lebo riadne zistený skutkový stav predeterminuje správny výber právnej normy pre riešenie sporu súdom.

Až po prípadnom vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalovanému na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky). Naopak, ak Najvyšší súd dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovaného krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr García Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nevhodné. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii žalovaného.

31. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

32. V súvislosti s prejednávanou vecou tiež Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové

konania v svojej podstate predstavujú tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplýva argumentácia, ktorá by vytýkala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

33. Medzi účastníkmi nie je sporné, či predmetná dopravná udalosť sa stala. Spor medzi nimi existujúci vychádza z konania po nej, t. j. prečo nezotrvali na jej mieste, či išlo o škodovú udalosť alebo o dopravnú nehodu a s tým súvisí aj otázka dohody o vine za dôsledky predmetnej dopravnej udalosti, nakoľko poškodená označila za jej vinníka žalobcu.

Naopak žalobca sa pridŕžoval kritéria, že vinu zoberie na seba ten, kto má menšiu škodu.

34. Krajský súd vyhodnotil uvedenú argumentáciu obidvoch účastníkov predmetnej dopravnej udalosti tak, že je nutné pristúpiť k navrhovanej konfrontácii jej účastníkov, lebo takto vykonaná konfrontácia by mohla napomôcť nielen zistiť podrobný skutkový stav veci ale aj odstrániť prípadné rozpory vo výpovediach účastníkov konania, pričom zdôraznil jej efektívne vykonanie už dňa 09.05.2012 na ústnom pojednávaní pred prvostupňovým orgánom.

Na druhej strane žalovaný v napadnutom rozhodnutí zdôraznil, že základe týchto skutočností ako aj podaných vysvetlení po dopravnej nehode dňa 01.03.2012, kedy účastníci dopravnej nehody bezprostredne vnímali všetky okolnosti za akých došlo k predmetnej dopravnej udalosti nehode, žalovaný nevidí dôvod na ich vzájomnú konfrontáciu po viac ako šiestich mesiacoch po tejto dopravnej udalosti.

35. Najvyšší súd sa musí stotožniť s argumentáciou žalovaného, nakoľko predmetom súdneho prieskumu nie je rozhodnutie, ktoré by sa zaoberalo predmetnou dopravnou udalosťou na ceste I/77 do Starej Ľubovne, ale správanie jej účastníkov po tejto udalosti. Preto je pre posúdenie prejednávanej veci celkom irelevantné, ako sa vyjadril znalec k predmetnej dopravnej udalosti, resp. že bolo obtiažne ustáliť zavinenie jej účastníkov, poprípade že prvostupňový orgán odložil vec dopravnej nehody zo dňa 01.03.2012 vozidiel žalobcu a poškodenej (str. 13 priestupkového spisu).

36. Nakoľko zo zápisnice č. p.: ORP-P-54/ODI2-SL-2012 z ústneho pojednávania so žalobcom dňa 09. mája 2012 pre Najvyšší súd jednoznačne vyplýva, že žalobca vôbec svoju požiadavku na konfrontáciu pred prvostupňovým orgánom nepredniesol, nakoľko k veci uviedol iba jedinú vetu: „Nevyjadrujem sa.“, tak záver krajského súdu o tom, že mala vtedy už byť vykonaná nevychádza zo zisteného skutkového stavu.

Navyše odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že listiny založené v priestupkovom spise natoľko osvedčovali nasledujúce konanie účastníkov predmetnej dopravnej situácie, že by bolo procesne neefektívne vykonávať neskôr žalobcom navrhnutú konfrontáciu. Preto tento názor krajského súdu neobstojí.

36. Čo sa týka ďalších námietok, tak Najvyšší súd odkazuje na skutkovú podstatu priestupku (§ 66 - viď jeho citácia pri bode č. 3), ktorá bola žalobcovi kladená za vinu.

Základnou podmienkou pre jej aplikáciu, a to aj účastníkmi predmetnej dopravnej udalosti je objasnenie si, či v danom momente išlo iba o škodovú udalosť alebo o dopravnú nehodu.

37. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritórne odchyliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd aj v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 08. novembra 2011 sp. zn. 1Sžd/8/2011, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v

podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovej stránke Najvyššieho súdu):

„Na prvom mieste je nutné konštatovať, že základné právne východisko pre hodnotenie vzťahu pojmov dopravná nehoda a škodová udalosť je obsiahnuté v ustanovení § 64 zák. č. 8/2009 Z. z.

Pri použití teleologickej metódy výkladu práva, tzn. výkladu s dôrazom na účel ustanovenia hore uvedeného § 64 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. je celkom jednoznačné, že účelom zákonodarcu pri koncipovaní tohto ustanovenia bolo využitie následkov legislatívnej fikcie formulovanej slovami „sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3“.

Odborná literatúra a súdna judikatúra sa viac menej zhodujú na tom, že pod pojmom fikcia v práve je nutné chápať také výnimočné a konštrukčné dotvorenie reálne neexistujúceho stavu, deja, právnej skutočnosti, ktoré zákonodarca umožňuje na základe preukázania skutočnosti, ktorá s ňou existenčne nesúvisí, a to za účelom nájdenia východiska zo situácie, ktorá by bola právne ťažko alebo vôbec neriešiteľná. Práve využitím hore uvedenej fikcie zákonodarca vytvoril osobitnú skupinu kvázi dopravných nehôd (zákonné dôvody uvedené pod písm. a/ až c/), ktoré, hoci nenapĺňajú spoločensky nebezpečný charakter udalostí v doprave definovaný zákonodarcom v ustanovení § 64 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z., tak vytvárajú situáciu, ktorú musia orgány Policajného zboru Slovenskej republiky objasňovať (§ 64 ods. 3 záver zák. č. 8/2009 Z. z. a contrario).

Najvyšší súd sa na základe uvedeného stotožňuje s výkladovým dôvodom žalovaného, že zámerom zákonodarcu, a to považovať za určitých okolností za dopravnú nehodu aj vybrané škodové udalosti, bolo ponúknuť dôslednejšiu a účinnejšiu ochranu práv osôb zúčastnených na dopravnej udalosti, keď nie je možné odstrániť existujúci rozpor v zavinení (písm. c/), poprípade ak niektorá osoba zúčastnená na dopravnej udalosti nie je ochotná inému účastníkovi poskytnúť svoje osobné údaje alebo na mieste vôbec zotrvať (písm. a/), resp. ak jeden z účastníkov sa o druhom domnieva, že je pod vplyvom návykových látok (písm. b/).

Ponechanie naznačených dopravných udalostí iba na ich doriešenie účastníkmi, a to prostriedkami súkromného práva by narážalo na ťažké, resp. neprekonateľné prekážky a celkom by toto riešenie nekorešpondovalo s úlohou orgánov štátnej (najmä výkonnej) moci. Potom je celkom na mieste a logicky očakávateľné, že zákonodarca prelomil pasivitu orgánov štátnej moci naznačenú v ustanovení § 64 ods. 3 záver zák. č. 8/2009 Z. z. s tým, že aj takúto skupinu dopravných udalostí musia orgány Policajného zboru Slovenskej republiky v zmysle príslušných právnych predpisov objasňovať.

Obdobný záver vyplýva Najvyššiemu súdu aj z dôvodovej správy k vládnomu návrhu zákona o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (parlamentná tlač 782), kde sa uvádza:

„Oproti doteraz platnej právnej úprave sa navrhuje bližšia špecifikácia okruhu podmienok, ktoré musia byť splnené, aby udalosť v cestnej premávke bola kvalifikovaná ako dopravná nehoda, ktorej vznik a príčiny objasňujú príslušníci Policajného zboru.

.....Ďalej sa za dopravnú nehodu považuje aj škodová udalosť, pri ktorej si jej účastníci nesplnia ustanovené povinnosti alebo ak je jeden z vodičov pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky. Ostatné udalosti nebudú dopravné nehody, ale len škodovou udalosťou, ktorej dôsledky si majú jej účastníci vyriešiť sami, resp. prostredníctvom poisťovne. Táto zmena súvisí najmä so skutočnosťou, že pri tzv. malých dopravných nehodách občania plne nevyužívajú právo vybaviť si vec cestou náhrady škody, ale hlásia aj také dopravné nehody, kde vznikla len zanedbateľná škoda. Tým dochádza najmä k zbytočnému blokovaniu cestnej premávky až do príchodu policajta.

.....Udalosť v cestnej premávke, pri ktorej dôjde ku škode na majetku, ale nie sú splnené podmienky dopravnej nehody, je škodovou udalosťou. Takú udalosť účastníci škodovej udalosti neoznamujú policajtovi, ale vec si vzájomne vybavujú cestou náhrady škody. V prípade vzniku udalosti, pri ktorej nie sú naplnené podmienky dopravnej nehody sa takáto udalosť považuje za dopravnú nehodu, ak si účastník takejto udalosti nesplní niektorú z povinností účastníka škodovej udalosti najmä, ak nezastaví vozidlo a neposkytne údaje potrebné pre náhradu škody.“

38. Ďalej je nepochybné, že nie obaja účastníci predmetnej dopravnej udalosti nezastavili na jej mieste, ale sa stretli až v blízkej obci. Pre hodnotenie prejednávanej veci je irelevantné, či poškodená na mieste predmetnej dopravnej udalosti zastavila, či žalobca dával alebo nedával zvukové alebo svetelné signály, aby ho poškodená nasledovala z miesta predmetnej dopravnej udalosti, či zotrvanie na mieste predmetnej dopravnej udalosti bolo spojené s dopravným rizikom a iné. Najvyšší súd priznáva význam až ich opisu stretnutia pred budovou Jednoty COOP v obci Hniezdne (viď body č. 5 a 7).

Žalobca i poškodená zhodne vo svojich vyjadreniach pred prvostupňovým orgánom opisujú, že pred budovou išlo o výmenu názorov „zvýšeným“ hlasom s tým, že nedošlo k zhode na významnej skutočnosti, a to kto predmetnú dopravnú udalosť zavinil. Tiež je nepochybné, že po tejto výmene názorov žalobca od budovy neodíšiel predmetnú dopravnú udalosť nahlásiť príslušnému orgánu, avšak poškodená toto učinila. V súvislosti s uvedeným je nedôvodná obrana žalobcu, ktorý tvrdí, že pri odchode spred budovy mal dojem existencie dohody, keď sám v zázname z 01.03.2013 o podaní vysvetlenia (ďalej na účely rozsudku len „záznam žalobcu“) explicitne pripúšťa, že poškodená „kričala a nedalo o sa s ňou rozumne komunikovať, vyzeralo to, ako keby bola v amoku“.

39. Potom v súlade s vyššie uvedenými právnymi názormi Najvyššieho súdu aj v tejto prejednávanej veci odvolací súd na základe preukázanej nedohody o zavinení dospel k záveru, že predbežná otázka týkajúca sa hodnotenia predmetnej dopravnej udalosti musí byť vyriešená v prospech dopravnej nehody, a to aplikáciou nie ustanovenia § 64 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. ale jeho nižšie uvedeného odseku 2.

Podľa § 64 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3, ak sa účastníci škodovej udalosti nedohodli na jej zavinení.

Podľa § 64 ods. 3 zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení ostatné udalosti v cestnej premávke, pri ktorých vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou vozidla, sa na účely tohto zákona nepovažujú za dopravnú nehodu. Takéto udalosti sú škodovou udalosťou.

40. Najvyšší súd akceptuje argumentáciu žalobcu, že ani poškodená na mieste dopravnej nehody (viď argumentácia uvedená vyššie v bode č. 39) nezotrvala rovnako ako on. Avšak ustanovenie § 66 ods. 2 písm. a) a d) zák. č. 8/2009 Z. z. účastníkovi dopravnej nehody umožňuje si vybrať vzhľadom na dopravnú situáciu a situáciu medzi účastníkmi dopravnej nehody, či povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi zrealizuje priamo z miesta dopravnej nehody alebo priamo na jeho útvar s tým, že potvrdí svoju ochotu sa na miesto nehody bezodkladne vrátiť. Toto aj poškodená podľa vyjadrenia zo zápisnice o podaní vysvetlenia J. Z. V. vykonala (str. 14 priestupkového spisu).

Zo záznamu o podaní vysvetlenia poškodenou dňa 01.03.2012 jednoznačne vyplýva, že poškodená sa na útvar Policajného zboru Stará Ľubovňa dostavila o 13.30 hod. Uvedenú časový úsek zodpovedá opísanému časovému priebehu činností poškodenej po dopravnej nehode (t. j. zastavenie a obhliadka poškodeného vozidla, jazda za vozidlom žalobcu do obce Hniezdne, komunikácia s ním pred budovou Jednoty a následne jazda a vyhľadanie uvedeného policajného útvaru). Z jej správania nevyplýva žiadne porušenie hore citovaného ustanovenia § 66 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z.

Podľa § 66 ods. 2 písm. a), d) a h) zák. č. 8/2009 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec účastník dopravnej nehody je povinný

a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi,

d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlášení dopravnej nehody,

h) preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody.

41. Avšak správanie žalobcu je po dopravnej nehode celkom odlišné. V zázname žalobcu tento iba opisuje možný priebeh dopravnej nehody, avšak liberačné dôvody, ktoré by ho mohli zbaviť zodpovednosti z porušenia povinnosti podľa § 66 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. neuvádza. Podľa jeho slov sa vtedy ponáhlal za zákazníkom.

Navyše je zo zápisnice zo 04.07.2012 evidentné, že službukonajúci policajt na základe oznámenia poškodenej ihneď po obhliadke miesta dopravnej nehody vyhľadal na adrese žalobcu, s ktorým cca o 16.50 hod. spísal záznam žalobcu. V uvedenom zázname, ako je vyššie naznačené, žalobca neospravedlnil svoju pasivitu pri neoznámení dopravnej nehody.

42. Na základe týchto skutočností Najvyšší súd po preskúmaní rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že jeho zrušovací výrok odôvodnený § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. nemá oporu v zákone.

V.

43. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie

žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobca naplnil svojim konaním všetky znaky skutkovej podstaty priestupku, ktorý je mu kladený za vinu.

44. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1Sžd/8/2011, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

45. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo.

46. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť, čo už aj odôvodnil vyššie.

47. V prejednávanej veci Najvyšší súd v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odvolací súd oprávnený rozhodnúť vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde.

Túto svoju právomoc Najvyšší súd ako odvolací súd nevyužil, a tým dochádza k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).